

СОВЕЦКАЯ БЕЛАРУСЬ

ОРГАН ЦК КП(б) БЕЛАРУСІ, СОЎНАРКОМА І ПРЭЗІДЫУМА ВЯРХОЎНАГА СОВЕТА БССР

№ 21 (7582) | Нядзеля, 13-лутага 1944 г. | Цана 20 к.

Аднавіць школьную сетку і фонд падручнікаў

За годы савецкай улады беларуская культура, народная асвета ў Беларусі дасягнулі небывалага росквіту. У рэспубліцы працавала 36 вышэйшых навучальных устаноў. Каля 2-х мільёнаў дзяцей навучаліся ў беларускіх школах. Рэспубліка наша ператварылася ў краіну сучаснай пісьменнасці.

За час свайго гаспадарання ў Беларусі і адступаючы пад ударам Чырвонай Арміі нямецка-фашысцкія акупанты аддалі агню і разбурэнню культурныя багатыні нашга народа. Разбуралі і разбураючы і разбураючы наш цудоўны край, яны задаліся мэтай захаваць беларускі народ, духоўна яго абязброіць, пазбавіць яго нацыянальнага дастойства. Фашысцкія цэнтры разграмілі, спалілі школы, знішчылі падручнікі і наглядныя дапаможнікі.

Адным з першачарговых мерапрыемстваў органаў савецкай улады ў раёнах, вызваленых ад нямецка-фашысцкіх акупантаў, з'яўляецца аднаўленне школ. У сучасны момант органамі савецкай улады пры актыўнай дапамозе насельніцтва ў вызваленых раёнах БССР адноўлена больш 1.100 школ, у якіх навучаецца звыш 120.000 дзяцей. Вынікі работы школ за першую чвэрць навучальнага года паказваюць, што ў справе народнай асветы дасягнуты значныя поспехі. Гэтыя поспехі трэба замацаваць і дабівацца новых.

Органы народнай асветы, выканкомы абласных і раённых Совецкаў дэпутатаў працоўных павінны дабівацца ўсё большага і большага аднаўлення школьнай сеткі. Пакуль-што, трэба прызнаць, школьная сетка аднаўляецца ў нас у значнай ступені стыхійна, самадэкам. Гэта важнае пытанне яшчэ не стала перадаваўшай справай ні ў самым Наркамасе Асветы, ні ў абласных і раённых. У радзе насялёных пунктаў да гэтага часу не адкрыты школы. Ёсць факты, калі школьны будынік скаротуваўся не па прызначэнні. На разнароўнае памеснікі старэйшай Церахоўскага райвыканкома Іванова з памяшкання Маркавіцкай школы вынудзілі 46 шыбаў і перадаць

прыватным асобам. Зразумела, гэты пачынальнік сябе таксама не пакрыўдзіў. Аб гэтых агідных фактах ведаюць раённыя арганізацыі, але яны не пакаралі віноўных.

Адна з асноўных задач райвыканкомаў і органаў асветы — забяспечыць адкрыццё школ у тых насялёных пунктах, дзе іх яшчэ няма, прыняць захады да больш раўнамернага размяшчэння школьнай сеткі, да ахопу навучаннем усіх дзяцей школьнага ўзросту. Пакуль-што і ў гэтай важнай справе ёсць сур'ёзныя недахопы. Так, напрыклад, у Рэчыцкім раёне адкрыта ўсяго 7 сярэдніх школ, а ў Гомельскім сельскім, Уваравіцкім, Чачарскім і некаторых другіх не адкрыта яшчэ ніводнай сярэдняй школы. Зразумела, што такое становішча яўна ненармальнае. Неабходна ўстанавіць сетку няпоўных сярэдніх і сярэдніх школ у адпаведнасці з сапраўднымі патрабаваннямі раёнаў.

Асабліва важнае значэнне ў рабоце школ вызваленых раёнаў рэспублікі набываюць пытанні навучальна-выхаваўчай работы. Справу тармозіць адсутнасць падручнікаў. Гэта зразумела для ўсіх справа. Адсюль вывад — аднаўленне фонда падручнікаў для школ — неадкладнае пытанне, якое патрабуе сур'ёзнай увагі. Між тым Наркамат асветы адносіцца да яго з абыхаваццю. Аб гэтым сведчыць хоць-бы той факт, што Наркамат забыўся нават аб сваім заказе на буквары, дадзеным яшчэ да вайны адной з маскоўскіх друкарняў. Надрукаваныя буквары спакойна ляжалі на складах друкарні і толькі вынадкава былі нядарна выяўлены.

Гэтае становішча немагчыма больш цягнуць! Неадкладнае заданне Наркамата асветы — перабудаваць сваю работу і дабіцца таго, каб школы былі забяспечаны падручнікамі і працавалі па сапраўдному. Аднаўленне школьнай сеткі ў неабходных памерах, наладжванне нармальнай вучобы ў школах з'яўляецца важнейшай дзяржаўнай задачай Наркамата асветы, абкомаў, райкомаў партыі і выканкомаў Совецкаў дэпутатаў працоўных.

Абласная нарада работнікаў асветы

10—11 лутага Гомельскі абласны аддзел народнай асветы правёў нараду загадчыкаў раённых аддзелаў асветы. Удзельнікі нарады абмеркавалі пытанне аб выкананні па абласці закона аб усеагульным навучанні. Затым быў заслуханы даклад тав. Цыбулькі аб кантролі за работай школ і разгортванні метадычнай работы.

Трэцім пытаннем, якое абмер-

кавалі ўдзельнікі нарады, было важнае навуковае дзяццё ў школах.

У сярэдках па дакладах выступілі загадчыкі раёнаў: Уваравіцкага — тав. Стародубцаў, Свяцілавіцкага — тав. Шварой, Гомельскага — тав. Кужалеў і другія. У сваіх выказваннях яны падзяліліся вопытам работы па аднаўленню школ і арганізацыі навучальна-педагагічнага працэса.

Ад Совецкага Інформбюро
Аператыўная зводка за 12
лутага. (1 стар.).

ПА СОВЕЦКАМУ САЮЗУ.
(1 стар.).

Насустрэч 26-й гадавіне
Чырвонай Арміі. (1 стар.).

П. Навічні. — Працоўныя
Васілевіцкага раёна ў барацьбе
за аднаўленне гаспадаркі.
(2 стар.).

Мікола Варывода. — Добра
падрыхтуемся да веснавой
сяўбы. (2 стар.).

УЗНІМЕМ З РУІН РОДНЫ
ЗАВОД. У. Елкін. — Добры на-
чын. А. Драбышэўскі. — Пра-
цуем па-франтавому. І. Пра-
коф'еў. — Мы залечым твае
раны. Н. Пігузава, І. Са-
віцкая. — Творчы парывы.
(3 стар.).

Т. Сямёнаў. — Герой бас-
смертны. (4 стар.).

А. Малібашаў. — Баі на
знішчэнне акружаных нямец-
кіх дывізій. (4 стар.).

Баявыя справы беларускіх
партызан. (4 стар.).

МІЖНАРОДНАЯ ІНФАРМА-
ЦЫЯ. Становішча ў Балга-
рыі. Ваенныя дзеянні ў
Італіі. Забарона польскай пра-
фашысцкай газеты «Вядомос-
ці польскі». (4 стар.).

Ад Совецкага Інформбюро

АПЕРАТЫЎНАЯ ЗВОДКА ЗА 12 ЛУТАГА

На працягу 12 лутага на
ЛУЖСКИМ напрамку нашы вой-
скі, зламаўшы супраціўленне
праціўніка, авалодалі раённым
цэнтрам Ленінградскай абласці і
чыгуначным вузлом БАЦЕЦКАЯ,
а таксама з баямі занялі больш
40 іншых насялёных пунктаў і
сярод іх ОСТРАВЕНКА, СІЦЕНКА,
ТОЛНАВА, ШАЛАВА, ТУРАВА,
ЖЭРАБУТ, ВЫБАР, ВЕЛЯШЫ,
ГЛУХАВА, СТАЛБЕЦ, ЧАРНАВІ-
ЦЫ. Нашы войскі поўнаасцю ачы-
сцілі ад праціўніка чыгуначку
ЛЕНІНГРАД — БАЦЕЦКАЯ — НОУ-
ГАРАД і ўшчыльную падыйшлі
да горада ЛУГА, дзе завязалі баі
на ўсраінах горада.

На поўнач ад ЗВЕНІГАРОДКА
і ШПОЛА нашы войскі працягва-
лі весці баі па знішчэнню акру-
жанай групі праціўніка і
авалодалі насялёнымі пунктамі

ПЕШКІ, ГАЛЯКІ, МЕЛЬНІКІ, НЕ-
ЦЯРЭБНА, НАБУТАУ, ДЗЕРАНКА-
ВЕЦ, КАРАШЫН. Адначасова на
паўночны захад ад ЗВЕНІГАРОД-
КА нашы войскі адбілі атакі
вялікіх сіл танкаў і пяхоты пра-
ціўніка, якія імкнуліся прабіцца
на дапамогу да акружанай групі
роўні, і нанеслі яму вялікія
страты ў жывой сіле і тэхніцы.

На другіх участках фронту —
разведка, артылерыйна-мінамёт-
ная перастрэлка і ў радзе пунк-
таў баі мясцовага значэння.

На працягу 11 лутага нашы
войскі на ўсіх франтах падбілі і
знішчылі 81 нямецкі танк. У па-
ветраных баях і агнём знішчаны
артылерыі знішчана 58 самалё-
таў праціўніка, з іх 33 трохма-
торныя транспартныя самалёты
«Ю-52».

ПА СОВЕЦКАМУ САЮЗУ

ПАЧАТА БУДАЎНІЦТВА ТРОХ ГІДРАЭЛЕКТРАСТАНЦЫЙ

У Марыйскай і Ташаўскай
абласцях Туркменіі пачата будаў-
ніцтва трох гідрэлектрастанцый.
Яны забяспечаць электраэнергіяй
прамысловыя, транспартныя пра-
прыемствы, комунальна-гаспадар-
чыя ўстановы абласных гарадоў
— Мары, Кашауза.

У будаўніцтве ўдзельнічаюць
калгаснікі бліжэйшых аулаў. На
будаўніцтва першай чаргі вышлі
1.500 чалавек.

ВЫЗВАЛЕНЫМ РАЁНАМ

Комсамольцы Окцябрскага раё-
на Ленінграда дапамагаюць на-
сельніцтву вызваленых ад нямец-
кіх акупантаў раёнаў Ленінград-
скай абласці. Моладзь адной з
большіх пакіроўвае 10 аптэчак.
Комсамольцы збіраюць таксама
падлітчыну, мастацкую і наву-
ковую літаратуру для бібліятэк і
школ. Ужо сабрана звыш 2.000
кніг.

НАФТА ЗВЫШ ПЛАНА

Брыгада вядомага майстра про-
мысла «Кагановічфанта» (Баку)
Сары Гусейнава з пачатку года
ўнесла ў фонд Галоўнага Каман-
давання 2.000 тон вадкага палі-
ва, здабытага звыш плана. Больш
800 тон нафты дадаткова даў у
студзені і лютым 9 прамысел
«Ленінфанта». Два эшалоны авія-
бензіна і адзін цяжкагрузны тан-
кер трактарнага гаручага выпра-
цаваў звыш плана нафтаперагон-
ны завод імені Андрэева.

Дастойная сустрэча

На прадпрыемствах Паўднёвага
Урала разгарнулася спарбніцтва
за дастойную сустрэчу 26-й га-
давіны Чырвонай Арміі. На Зла-
таўска-ўскім металургічным заво-
дзе па ініцыятыве перадавых
сталеплавільшчыкаў ствараецца
асобны фонд у чэсць слаўнага
юбілею.

На стаханаўскія вахты ў
чэсць гадавіны Чырвонай Арміі

заступілі калектывы цэхаў Маг-
нітагорскага металургічнага кам-
біната. Сотні тон метала ў фонд
Галоўнага Камандавання Чырво-
най Арміі далі ў студзені сталеп-
лавільшчыкі 2-га мартэнаўскага
цэха. З першых дзён лутага вы-
пуск метала яшчэ больш павы-
сіўся. На баявым рахунку цэх
мае да 500 тон звышплановага
метала.

Літаратурны вечар лаўрэатаў Сталінскай прэміі

У канцэртным зале Цэнтраль-
нага дома Чырвонай Арміі імені
М. В. Фрунзе (Масква) адбыўся
вялікі літаратурны вечар лаўрэа-
таў Сталінскай прэміі. З чыткай
сваіх твораў выступілі пісьменні-
кі Еўгеній Габрыловіч, Самуіл
Маршак, Сяргей Міхалкоў, Павел
Пілін, Максім Рыльскі, Аляксандр
Серафімовіч, Леанід Собалеў, Ілья
Эренбург.

У канцэрте прынялі ўдзел
лаўрэат Сталінскай прэміі, заслу-
жаныя артысты РСФСР Ігар Ільі-
нскі, заслужаны артыст РСФСР
лаўрэат Сталінскай прэміі Барыс
Чыркоў, народны артыст РСФСР
Дамітры Орлоў.

Вечар прайшоў з вялікім по-
спехам. Увесь збор перадаецца ў
фонд дапамогі дзецям франтаві-
коў.

Франтавыя брыгады

Два гады назад на артылерый-
скім заводзе імені Калініна бы-
ла створана першая франтавая
брыгада Нікалая Магката. 12
стаханаўцаў, гарачых патрыётаў
Радымы, паклаліся тады адла-
це свае сілы на абарону баць-

каўшчыны і сталі працаваць за
дваіх і траіх.

Цяпер на заводзе 80 такіх
брыгад. Яны аб'ядноўваюць больш
1.000 рабочых. Сярэдняя выпра-
цоўка франтавых брыгад за 1943
год перавысіла 200 процантаў
нормы.

Нарада настаўнікаў вандроўных школ

За сотні кілометраў, вярхом і
вядоўлях і конях з'ехаліся на
параду 80 школьных працаўні-
коў жывёлагадоўчага Тамдынска-
га раёна, які размяшчаны ў пу-

стылі Кзыл-Кум. Настаўнікі па-
дзяліліся вопытам работы ўпер-
шыню створаных у бегучым на-
вучальным годзе вандроўных
школ.

ДОБРА ПАДРЫХТУЕМСЯ ДА ВЕСНАВОЙ СЯЎБЫ

Цяжка ўспамінаць пра нашы прыгоннае жыццё пад бандыцкай уладай фашыстаў. Немцы пазбавілі калгаснікаў права звацца чалавекам. Яны паліваў на людзей, каб паслаць іх у праклятую Нямеччыну, забіваў лепшых сыноў калгаснага сялянства, рабавалі народнае багацце. Фашысцкія душагубы па-зверску замучылі нашых лепшых патрыятаў Васіля Грацкага, Пятра Ксяндзю. У таскучы мароз гітлераўцы расіранулі на вуліцы калгасніцу Еўдакію Пікуліну і калгасніка Піліпа Удава, адабралі ў іх шубы і валенкі.

Лютасць немцаў да калгаснікаў не ведала межаў. Іх крывавамі рукамі ператворана ў руіны і папалены нашы прыгожыя вёскі; з 234 дамоў як-так уцалела толькі 39. Зладзеі забралі ў калгаснікаў 70 кароў. Гэтага ім было мала, і нямецкія рабаўнікі забралі ў сялян яшчэ 18 кароў, сагналі ў двор Савелія Лісанадава і, адступаючы, спалілі іх там.

На рабаўніцтвы немцаў наша вёска адказала агудным сабатам і нямецкіх загадаў, уступленнем партызанскіх атрадаў. 17 лепшых калгаснікаў пайшлі ў рады народных месціцаў, дзесяткі калгаснікаў сталі партызанскімі сувязістамі. З дапамогай партызан атрада імені Кірава калгаснікі забралі і абмалацілі ўвесь ураджай земскай управы, якая была размяшчана на сядзібе Закружскай МТС. Партызаны атрымалі ад гэтага больш 250 пудоў зярна. Сяляне нашай вёскі ўсім сіламі дапамагалі партызанам.

З радасцю мы сустрэлі Чырвоную Армію. Для родных войнаў калгаснікі здалі 152 пуды мяса, 800 пудоў хлеба, 700 пудоў гародніны і 3.300 пудоў бульбы. Гэтым калгаснікі шчыра дзякавалі воінам Чырвонай Арміі за вызваленне.

Зараз у калгасе ідзе напружаная праца па аднаўленню сельскай гаспадаркі. Усе нашы людзі імкнуча хутчэй ліквідаваць вынікі бандыцкага гаспадарання немцаў. На вырашэнне гэтай

агуднанароднай задачы ўзнялася ўся грамада вёскі — ад старога да малаго.

Лепшыя калгаснікі Пётр Грацкі, Сяня Удава, 73-гадовы Рэман Ксяндзю, Еўдакія Пікуліна па-баявому выконваюць заданні брыгады.

Добрых паказчыкаў у працы дасягнула цяжарная брыгада тав. Шынкарова. За месяц яна адрамантавала дзесяткі кватэр калгаснікаў, пабудавала першы ў раёне масланік, вядзе рамонт кампуніў і кароўнікаў. Наміж цяжарамі наладжана сацыялістычнае спадарожніцтва. У студзені пяршынства заваяваў 70-гадовы калгаснік Рыгор Пікулін. Дзве нормы выпрацоўкі — такі штодзённый вынік яго працы.

Побач з рамонтам і будаўніцтвам памяшканняў ідзе падрыхтоўка да веснавой сяўбы. Заключнаеца засыпка пасенных і страхавых фондаў. Адрамантавана палова сельскагаспадарчага інвентару, прыведзена ў парадак зброя. Зроблен агляд коней, і знясіленыя пастаўлены на падкормку. Праз некалькі дзён калгаснікі пачнуць прывучаць кароў хатніц у ярме; для гэтага зараз робіцца мяккая вупраж.

З кожным днём паліпшаецца агітацыйна-масавая работа сярод калгаснікаў. Комсамольцы-агітатары Аляксей Трыштакі, Іван Гаравы, Арцём Старажаў чытаюць калгаснікам аператыўныя зводкі Совецкага Інформбюро, расказваюць аб гераічных подвигах воінаў Чырвонай Арміі, заклікаюць калгаснікаў дастойна сустрэць 26-ю гадавіну нашай слаўнай Чырвонай Арміі.

Усю сваю агітацыйна-масавую работу комсамольцы падпарадкавалі вырашэнню важнейшай дзяржаўнай задачы — поўнай ліквідацыі вынікаў гаспадарання немцаў, узорнай падрыхтоўцы да веснавой сяўбы.

Мікола ВАРЫВОДА,
старшыня калгаса «Чырвоны партызан», Веткаўскага раёна.

Пачалі загатоўку вярхушак бульбы

КЛІМАВІЧЫ. (Наш нар.). Члены сельгасарцелей імені Кірава і «Траці Інтернацыянал» першымі ў раёне пачалі загатоўку вярхушак бульбы для пасадкі. Іх

прыкладу наслідавалі другія калгасы. Калгаснікі сельгасарцелей імені Луначарскага і «Трактарыст» абавязаліся сабраць кожным дваром не менш цэнтнера вярхушак бульбы.

Дзейна рыхтуюцца да сяўбы

КРАСНАПОЛЛЕ. (Наш нар.). Члены перадавой сельгасарцелей імені Леніна (старшыня тав. Храпачкоў) старанна рыхтуюцца да веснавой сяўбы. Ілан засыпкі пасенных і страхавых фондаў перавыканан. На час сяўбы калгаснікі сабралі для коней 100 пудоў аўса.

Паспяхова ідзе рамонт сельскагаспадарчага інвентару і зброі. З лепшых калгаснікаў створана рамонтная брыгада, якой кіруе вочныны цяжар Вадзімір Махавікоў. Адрамантавана 12 калёс, больш паловы хамутаў.

Падарункі дзедям франтавікоў

Комсамольцы і моладзь Гомеля праяўляюць чужыя клопаты аб дзедах доблесных абаронцаў радзімы. Ва ўсіх пярвічных комсамольскіх арганізацыях праходзяць сходкі, на якіх абмяркоўваецца пытанне аб дапамозе дзецям франтавікоў і сіротам.

У Цэнтральным раёне горада (сакратар РК ЛКСМБ тав. Крыванізеў) сабралі ў дапамогу дзецям звыш 10.000 рублёў. Вучні 27-й школы арганізавалі збор падарункаў для дзяцей — пасавыя хустачкі, расчоскі і іншыя рэчы.

У тыле ворага. Н-скі раён Беларусі. Партызанская брыгада „Совецкая Беларусь“ наносіць руйнуючыя ўдары па нямецкіх акупантах.

На здымку: Партызаны таварышы В. і Ф. (злева), якія толькі-што вярнуліся з разведкі, дакладваюць камандзіру брыгады аб выніках разведкі. Фото М. ТРАХМАНА.

Працоўныя Васілевіцкага раёна ў барацьбе за аднаўленне гаспадаркі

За час акупацыі нямецкія звары напеслі Васілевіцкаму раёну цяжкія раны. Яны дацэнту разбурылі сельскую гаспадарку і прамысловыя прадпрыемствы раёна. Усюды, дзе толькі ступала нага немца, бачны сляды дзікага разгулу і разбою.

Нямецкія грабежнікі знішчылі і вывезлі ў Германію трактары і складаныя сельскагаспадарчыя машыны, забралі калгасную жывёлу, да ніткі абрабавалі насельніцтва. Былі параслі палі і сенажаці.

Немцы рабілі ўсё для таго, каб ператварыць наш раён у зону пустын. Яны зраўналі з зямлёй 32 квітніючыя калгасныя вёскі. На месцы гэтых вёсак засталіся толькі папаленыя ды курганы-магілы. У гэтых магілах пахаваны сотні забітых немцамі нявінных савецкіх людзей.

У адной толькі вёсцы Кабылева, Маганавіцкага сельсовета, немцы спалілі 267 дамоў сялян, расстралялі і кінулі ў агонь 1.118 мірных жыхароў, сярод іх 200 мужчын, 300 жанчын і больш 600 дзяцей. Усяго на гэтым сельсавеце нямецкія душагубы знішчылі 1.600 савецкіх грамадзян.

78 чалавек, пераважна старыкоў і дзяцей, жывымі спалены ў вёсцы Бушаўка, Дубраўскага сельсовета. Сотні юнакоў і дзяўчат гвалтоўна пагнаны на катарту ў Германію.

Тэрорам, шмённіцтвам і пагрозамі спрабавалі немцы скарыць савецкіх людзей, прымуціць іх прымірыцца з гітлераўскім «новым парадкам», ператварыць у паслухмяных нявольнікаў.

Але дарэмна! Працоўныя раёна, як і ўвесь беларускі народ, не скарыліся перад чужынцамі. На заклік вялікага правадыра таварыша Сталіна савецкія патрыёты з першых дзён акупацыі пайшлі ў партызанскія атрады. У глыбокім падполлі слаўныя сыны большэвіцкай партыі ўзімалі народ на свяшчэнную, бялітасную барацьбу з нямецкімі захопнікамі. Узброеныя чым папала, народныя месціцы бялітасна знішчалі нямецкую погару. Народ верыў у хуткі прыход Чырвонай Арміі, у сваё вызваленне. І гэта вызваленне прышло.

19 лістапада 1943 года Чырвоная Армія вызваліла раённы цэнтр Васілевічы, а затым і ўсю тэрыторыю раёна ад нямецкіх акупантаў. Партызаны дапамагалі

чырвоным воінам сваімі ўдарамі з тыла. Са слязамі радасці на вачах сустрэла насельніцтва сваіх вызваліцеляў. Сотні народных месціцаў уліліся ў рады Чырвонай Арміі і пайшлі далей, на захад, вызваляць родную беларускую зямлю.

З першага-ж дня вызвалення ў раёне пачалася аднаўленчая праца. Па закліку партыйнай арганізацыі працоўныя раёна з усею энергіяй узяліся за адбудову разбуранай немцамі гаспадаркі. Зараз можна падвесці першыя вынікі нашай работы.

За два з лішкай месяцы поўнасцю адноўлены партыйны і савецкія ўстановы. Здадзены ў эксплуатацыю электрастанцыя, тры паравыя млыны, цыркулярка па распілоўцы будаўнічых матэрыялаў. Працуюць ганчарная майстэрня, скурзавод, мылаварня, шавецкая і кравецкая арцелі. Адноўлены маслазавод і 4 малочна-прыёмныя пункты. У раённым цэнтры адкрыты дзве сталовыя.

На раёну адкрыта і стала працуюць 16 пачатковых школ, раённая больніца, ветэрынарная лэчэбніца і два медыцынскія пункты. Адкрываюцца хаты-чытальні. Вялікага поспеху дабіліся чыгуначнікі станцыі Васілевічы. За кароткі тэрмін яны аднавілі і прывялі ў парадак гаспадарку станцыі, адрамантавалі службовыя памяшканні і жылыя дамы для рабочых. 24 снежня на станцыю прыбыў першы савецкі поезд.

Радасныя, творчыя дні перажывае калгасная вёска. Вызваліўшыся ад нямецкага ярма, сяляне гараць жаданнем хутчэй аднавіць калгасную гаспадарку. У 44 калгасах выбраны праўленні, якія прыступілі да работы. Ужо закончаны ўдкі азімых пасеваў, жывога і мёртвага інвентару. Падрыхтаваны памяшканні і праводзіцца засыпка пасення прыватных культур. Калгаснікі на панялішчых адбудовваюць хаты, прыводзяць у парадак грамадскія пабудовы. Ідзе падрыхтоўка да весна-

вой сяўбы. Так, калгаснікі сельгасарцелей імені Сталіна, Васілевіцкага сельсовета, сабралі 98 адналімешных і 10 двухлімешных плугоў, 90 барон, 3 вялікі, 60 калёс і іншыя неабходны сельскагаспадарчы інвентар, які прыводзіцца ў парадак.

Аднаўляецца Васілевіцкая МТС. Тут арганізаваны тры трактарныя брыгады, якія збіраюць і рамонтуюць трактары і сельскагаспадарчыя машыны і інвентар. Адрамантаваны першыя 5 трактараў. Адкрыты курсы трактарыстаў, на якіх займаецца 25 чалавек.

На заклік таварыша Сталіна — у найкарацейшы тэрмін поўнасцю ліквідаваць вынікі гаспадарання немцаў — савецкія патрыёты адказваюць чэснай, самаадданай працай, усямерна дапамагаюць свай вызваліцелям — Чырвонай Арміі. Калгаснікі раёна ў знак удзячнасці за сваё вызваленне сабралі і здалі ў падарунак Чырвонай Арміі 120 тон збожжа, 226 тон бульбы і 87 тон мяса.

Уся работа па аднаўленню гаспадаркі раёна і аказанню дапамогі Чырвонай Арміі праводзіцца на аснове шырока разгорнутай палітычна-масавай работы сярод працоўных. Раённы камітэт партыі вылучыў агітатарамі лепшых камуністаў, якія сістэматычна праводзяць даклады, калектывныя чыткі газет і гутаркі з насельніцтвам. Агітатары ўзімаюць палітычную актыўнасць працоўных, мабілізуюць іх на хутчэйшае вырашэнне надзённых задач.

На мітынгах, якія адбыліся ў адзінак вызвалення ад нямецкіх акупантаў, рабочыя, сяляне і савецкая інтэлігенцыя нашага раёна заявілі, што аддадуць усе свае сілы на хутчэйшае аднаўленне гаспадаркі раёна. І мы адрозім свой раён. Мы ведаем: наперадзе многа цяжкасцей, але мы іх пераможам.

П. НАВІЧКІ,
сакратар Васілевіцкага
РК КП(б)Б.

ПРЫНЯТА 20 ТРАКТАРАЎ З РАЗАНСКОЙ ОБЛАСЦІ

БРЫЧАЎ. (Наш нар.). На днях тараў з Разанскай абласці. Усе прывезеныя трактары знаходзяцца ў поўнай спраўнасці.

УЗНІМЕМ З РУІН РОДНЫ ЗАВОД

ДОБРЫ ПАЧЫН

У трудах камення не адрознімаюцца карпусы рабейных цэхаў—так разбурылі іх акупанты. З чаго пачаць? Але мы не разгубіліся.

Загад Радзімы будзе выканан, — казалі рабочыя і прыступілі да аднаўлення першачарговых цэхаў.

Мы пачалі з кацельнага цэха, электрастанцыі, слясарна-механічнага цэха і сталовай для рабочых. З першых жа дзён сталі працаваць па графіку.

Калі былі скончаны ўсе чаргавыя работы, брыгада будаўнікоў прыступіла да асноўнага — сабрала рэшткі кровельнага жалеза і пачала будаваць новы дах.

Па графіку нам патрэбна было 120 будаўнікоў. У нас-жа было спачатку 17 чалавек, потым 30. Прычым, з іх толькі тры — кваліфікаваныя цесляры. Да слясарскай, сталарнай і кровельнай працы мы прыцягнулі кацельнічых, электрыкаў, токараў. Зараз у будаўнічых брыгадах налічваецца 90 чалавек.

Недахоп рабочай сілы патрабуе працы за дваіх. І кожны з нас працуе з падвойнай, патройнай энергіяй. Будаўнікі працягваюць ініцыятыву, вынаходліваць.

Да 1 сакавіка, як і было прадагледжана, мы скончым будаўнічыя работы па электрастанцыі, кацельнаму цэху і сталовай. Да пачатку красавіка адрамантуем электрамеханічны цэх.

У сваёй практыцы я сустрэкаўся з рознымі цяжкасцямі, нечаканасцямі. Але прыступаць да работы, зусім не маючы інструментаў і матэрыялаў, прыйшлося ўпершыню. Не было ні малатка, ні сякеры, ні рыдлёўкі. Я сабраў сваіх будаўнікоў, растаўмачыў

іх становішча. Усе парашылі прыходзіць на працу са сваім інструментам. Але ўсё-ж гэта не выхад са становішча: інструмент маюць толькі прафесіяналы-будаўнікі, якіх у нас не многа. Паўстала пытанне аб вырабе інструменту сваімі сіламі.

За кароткі час мы абсталявалі кузню і слясарна-рамонтную майстэрню. Ужо зроблена 6 і адрамантавана 5 цясларскіх сякер, 10 долатаў, 10 сталарных, 15 слясарных і 35 іншых малаткоў. Зроблена 5 кельм-лапатак для штукатурных і 25 для каменшчыцкіх работ. Зроблена каля 50 жалезных рыдлёвак, 30 вёдраў. Цяпер працуем сваім інструментам.

У кузні і слясарнай мы рамантуем усё, што сабралі на руінах: замкі і дзверныя ручкі, робім будаўнічыя скобы і нават выпраўляем старыя цвікі.

Для патрэб будаўніцтва выкарыстоўваем усё, што магчыма сабраць у завалах цэхаў. Напрыклад, для таго, каб пакрыць дах электрастанцыі, патрабавалася жалеза. Кровельшчыкі сабралі лісты жалеза на тэрыторыі завода, абрэзалі яго, выправілі і зараз заканчваюць крышчу.

Дзесяткі кубічных метраў лесу сабралі рабочыя з разбураных заводскіх дамоў. Толькі для рамонтна-сталовай патрабавалася 23,5 кубаметра лесу, 30 кубаметраў дошак, 150 кілограмаў цвікоў, 450 кілограмаў будаўнічых скоб. Усё гэта рамонтнікі брыгады тав. Хахлова выйшлі на месцы.

І так на ўсіх участках.

У. ЕЛКІН,

выконваючы абавязкі начальніка будаўнічага цэха.

ПРАЦУЕМ ПА-ФРАНТАВОМУ

Прышоў я на завод з партызанскага атрада ў снежні 1943 года. Было тут некалькі маладых рабочых. На першым комсамольска-маладзёжным сходзе, мы абмеркавалі свае першачарговія задачы і рашылі стварыць комсамольска-маладзёжную брыгаду.

Спачатку ў брыгадзе было 6 чалавек, а зараз ужо 14. Тут і слесары, і каменшчыкі, і падсобныя рабочыя. Мы ўзялі на сябе абавязальства дабіцца звання франтавой брыгады і зараз усю сваю работу з дапамогай камуністаў вядзем па-франтавому, паваяваў. Мая брыгада сістэматычна выконвае план не ніжэй чым на 190 процантаў.

Мы аднаўляем парасілавы цэх, які быў зусім разбураны нямецка-фашысцкімі захопнікамі. Я памятаю дзень, калі прышоў на завод. Тады не ведалі, з чаго пачаць — не было ні малатка, ні сякеры, ні зубіла. А потым усё гэта пачало прыбываць. Маладыя рабочыя прыносілі з сабой інструмент, расшуквалі яго тут-жа на заводзе, рабілі самі.

У моладзі з'явілася жаданне, апрача сваёй асноўнай прафесіі, авалодаць яшчэ адной. Словы не разыходзілі са справай. Слесары Шышкін і Сідарэнка набываюць прафесію каменшчыка. Комсамалец Шапалеўскі выконваў у нас падсобныя работы. Мы рашылі дапамагчы яму набываць спецы-

ялінасць: прымацавалі да кваліфікаванага рабочага, які і навучае яго цяпер. Паспехі добрыя — тав. Шапалеўскі хутка будзе добрым каменшчыкам.

Мы імкнемся кожную хвілінку выкарыстаць рацыянальна. Калі трэба застацца ў другую змену працаваць — застаемся, трэба ноччу папрацаваць — таксама працуем.

Першы гудок нашага завода будзе святкам. Да тагога мы рыхтуемся. На самой справе, ці-ж гэта не ўрачыстасць?

А. ДРАБЫШЭУСНІ,
брыгадзір комсамольска-маладзёжнай брыгады.

Комсамольска-маладзёжная брыгада сістэматычна выконвае план на 180—190 процантаў.

На здымку (справа налева): Брыгадзір тав. Драбышэўскі А. В. і член брыгады тав. Цітарэнка Ф. Л. за працай.

Фото Л. Папковіча.

МЫ ЗАЛЕЧЫМ ТВАЕ РАНЫ

Усе свае лепшыя годы я праваў на гэтым заводзе — працую з 1917 года. Тады, уласна кажучы, гэта быў не завод, а проста майстэрня. За годы сталінскіх ініцыятыў на месцы майстэрні вырасла магутнае прадпрыемства, аснашчанае перадавой тэхнікай. Стаханавская слава яго і прадукцыя вядомыя былі далёка за межамі Беларусі.

Мы ганарыліся сваім заводам, любілі яго, як роднае дзіцё. Працаваў я ў электрасілавым цэху. Гэта быў цэх-прыгажун. Проста прысма было зайсці — усё блішчала. Добра мы працавалі. Пяць разоў мяне прэміравалі. Жылі заможна, усяго было ўволю.

Пачалася вайна. Чорныя хмары навесілі над Радзімай. Завод наш эвакуіраваўся ў тыл. Вывозілі абсталяванне; эшалон за эшалонам ішоў на ўсход.

Як шалёныя сабакі ўварваліся немцы ў горад. Яны адрознілі абсталяванне; эшалон за эшалонам ішоў на ўсход. Які шалёныя сабакі ўварваліся немцы ў горад. Яны адрознілі абсталяванне; эшалон за эшалонам ішоў на ўсход.

Працаваць на завод я не пайшоў. Вельмі балюча было ад таго, што ў цэхах, якія і я будаваў сваімі рукамі, ходзіць нагапаная немчура. Я хаваўся ўсюды, абыймаў не трапіць на вочы акупантам.

Цяжка жылося. Але думка аб тым, што Чырвоная Армія прыдзе да нас, вызваліць з чорнай

няволі — ні на хвілінку не пакідала мяне. І вось доўгачаканы дзень настаў. Прышлі нашы.

Цяпер толькі жыць і жыць, дапамагаць сваёй дзяржаве дабіцца перамогі. Немцы панёс вялікія страты нашай Радзімы. А пагатаму, калі да вайны мы працавалі добра, то цяпер трэба працаваць у тры разы лепш. І я адрозніваю пайшоў на завод.

Зайшоў я ў электрасілавы цэх, і самі слёзы сыплюцца: усё разбурана, ад светлага, чыстага,

Брыгадзір тав. Куляшоў і шкляр тав. Маслоўскі заканчваюць аднаўленне заводскай сталовай. Фото Л. Папковіча.

Творчы парыў

Нельга без болю ў сэрцы глядзець на гэтыя руіны. Нямецкія вылюдкі знішчылі завод.

Але ён будзе!

Там, унутры, сярод гэтых руін, ідзе крпатлівая, настойлівая праца. Людзі ачышчаюць завалы, збіраюць, рамантуюць абсталяванне.

Поўным ходам ідзе аднаўленне кацельнай, механічнага цэха, заканчваюцца будаўніцтва сталовай. Але для таго, каб пачалі працаваць усё цэхі і майстэрні — неабходна энергія. Вось таму перш за ўсё тут узяліся за аднаўленне электрастанцыі. 57 чалавек працуюць на гэтым важнейшым участку. Літаральна па адной сабралі яны сярод руін 25.000 штук агнятрывалай цэгля, знайшлі ванну, зрабілі ўсё, каб фарсіраваць аднаўленне. Хутка ўступіць у строй кацёл, машынае адзінства, завод атрымае энергію і перойдзе на круглаўвядзеную работу.

З першых жа дзён вызвалення горада на завод пачалі прыходзіць старыя кадравікі. Яны горача ўзяліся за працу.

Калі гаварыць аб сапраўды свядомых адносінах да працы, дык трэба прывесці ў прыклад брыгаду будаўнікоў участка тав. Елкіна. Тое-ж самае можна сказаць і аб мантажніках, аб слесарях, электрамонтэрах. Калі трэба было зрабіць у самыя спілы тэрмін пракладкі да катлавак люкаў, брыгадзір мантажнікаў, стары кадравы рабочы тав. Тушкевіч больш 30 гадзін не выходзіў з завода, працаваў ноччу, пры капіцы, у халодным, поўразбураным памяшканні. І найшоў з завода толькі тады, калі пракладкі былі зроблены, а катлавыя люкі пастаўлены на месца.

Воньны фрэзеруючы тав. Марозаў не ведаў бетоннай кладкі. А зараз, калі спатрэбілася, ён стаў спецыялістам-бетоншчыкам кірую брыгадай. І не толькі сам ён авалодаў новай спецыяльнасцю, ён навучае і другіх.

Зараз на заводзе вядуцца вялікія будаўніча-рамонтныя работы, патрэбны кадры кваліфікаваных рабочых. Старыя сталары і цесляры, выконваючы сваю асноўную працу, у той-жа час навучаюць моладзь, перадаюць ёй свой вопыт.

добра абсталяванага цэха застаўся толькі сценны. Яшчэ мацней закіцела ў грудзях нянавісць да тройчых заклятых нямецкіх бандаў. І разам з тым з'явілася асаблівае жаданне — у што-б там ні стала аднавіць цэх, паставіць завод на ногі.

Працую не шкадуючы сіл, столькі, колькі патрэбна. Не іду дамоў да таго часу, якуча не скончу пачатую справу. Трэба ў тэрміновым парадку ўстанавіць катлы — даць пару. Немцы не паспелі вывесці катлы, але яны гадзі, замініравалі іх, пацсавалі. Абкладка ў катлах была разбурана, калоны збіты, лопнулі трубы. Мы надрагелі вяду, спусцілі яе, а потым прыступілі да абкладкі катла. Тут мы сустрэліся з цяжкасцямі — не было спецыялістаў-каменшчыкаў. Рашылі падрыхтаваць сваімі сіламі. Я ўзяўся навучыць траіх.

Зараз работы па абкладцы катла заканчваюцца. Хутка мы здадзям яго ў эксплуатацыю; пачне працаваць наша электрастанцыя. Дадзём святло і энергію цэхам.

Хоць мне 65 год, але праца ў мяне спорыцца. Пагляджу я на вокал і бачу, з якой ахвотай працуюць людзі. А ўсё гэта таму, што не на пенсію працуюць яны, а на сябе, на сваю Радзіму.

І. ПРАКОФ'ЕУ,
брыгадзір.

Столяр тав. Златкін абавязаўся за два месяцы навучыць трох вучняў. Сваё абавязальства ён выконвае. Пад яго кіраўніцтвам вучні ўжо выконваюць складаныя сталінскія работы.

У брыгадзе будаўніка тав. Хахлова большасць рабочых не маюць кваліфікацыі. Тав. Хахлоў дапамагае ім, рыхтуе з іх будаўнікоў.

Любоў да завода, працоўны энтузіязм, радасць вызвалення выліліся ў хвалю сацыялістычнага спаборніцтва, якое разгортваецца на заводзе ўсё шырэй і шырэй. Спаборніцтва пачалося сярод мантажнікаў, а потым разгарнулася сярод будаўнікоў, электрамонтэраў і, такім чынам, ахапіла ўвесь калектыв. Натхніцелямі і арганізатарамі спаборніцтва з'явіліся камуністы, якія паўсёдня на мабілізуюць рабочы калектыв на баявую работу.

Вышкі спаборніцтва казаліся хутка: падцягнуліся адстаўныя, пільма больш вынадаў невыканання графіка, паленшылася працоўная дысцыпліна. Начальнік завода тав. Гузераў кожны дзень праводзіць планёркі, на якіх пачальнікі цэхаў і ўчасткаў дакладваюць аб зробленым за дзень, аб выкананні графіка. Тут-жа даецца заданне па чарговым рабочым дзень.

Пройдзе час, і волю большавікоў, волю савецкіх людзей узнімецца з попелу завод, узвысяцца карпусы цэхаў, і родны, знаёмы гудок абвесіць аб другім нараджэнні завода.

Н. ПІГУЗАВА,
І. САВІЦКАЯ.

БЕЛАРУСЫ НА ФРОНЦЕ ГЕРОІ БЯССМЕРТНЫ

На левым беразе рэчкі, парос-
шым густым беразняком, калісьці
стаяла вёска. Цяпер тут пустэ-
ча — вялікая, чорная, апаленая
агнём.

Востравух глядзеў на левы бе-
раг. Лес, абрыў, рэчка. Родныя
мясціны Беларусі, дзе ён нара-
дзіўся і вырас. Можна гэта тая
самая рэчка, што коціць свае
воды каля бацькоўскай хаты? А
можна ўжо няма і яго вёскі? Можна
замест хаты — чорная, змяшаная
з вугаллем зямля?..

Владзімір Востравух толькі
прыбыў у часць са снайперскай
школы. І вось ён упершыню вы-
шаў на агнявую пазіцыю.

Владзімір — уражэнец Заходняй
Беларусі, з вёскі, якая носіць
сумнае імя — Няўдача. Так,
няўдача спадарожнічала ў жыцці
старому Канстанціну Востравуху
— бацьку Владзіміра. Жылі бед-
на, цяжка і ад пана-прыгонніка,
і ад вайны.

Лепшае жыццё прыйшло, калі
заходнія абласці Беларусі сталі со-
ветскімі. Владзімір паехаў у Дан-
бас, парадніўся з вялікай шах-
цёрскай сям'ёю, стаў забойшчы-
нам-стаханавцам. Але награнула
вайна...

Востравух прынік да айтчына-
га прыцэлу.

Воддаль паказаліся немцы. Во-
ка снайпера меткае, рука цвёр-
дая. Чатыры стрэлы — і чатыры
немцы назаўсёды засталіся ля-
жаць на зямлі. Так з дня ў дзень
рос рахунак Владзіміра, расла яго
слава. Байцы склалі аб ім пры-
пеўкі:

Выбівайце з немцаў дух,
Як Владзімір Востравух.

Немцы баяліся і ненавідзелі
савецкага снайпера. Часценька
яны засыпалі пазіцыю Востра-
вуха мінамі, узрыхлілі зямлю куля-
мётным агнём. За ім «палівалі»
некалькі нямецкіх снайпераў. Ад-
нак Востравух быў няўлоўны.

Савецкі снайпер забіваў немцаў
кожны дзень. Ён ярасна ненаві-
дзеў чужынцаў, якія акупіравалі
яго родную Беларусь.

На першым лістку бланкета, у
якім Востравух веў рахунак за-
бітых ім фашыстаў, ён старанна
напісаў словы праслаўленага
снайпера Людмілы Паўлічэнка:
«Ад іх злачынстваў у мяне закі-
нае злосьць, а злосьць на вайне —
добрая справа, яна сястра няна-
вісці і святой помсты».

Часць пайшла ў наступленне.
Батальёны савецкіх воінаў змялі,
зламалі сетку нямецкіх дратавых
загарод, мінных пастак, траншэй
і бліндажоў. Яны рухаліся на-
перад. З бакамі ішоў на захад і Вла-
дзімір Востравух.

У адным баю прасоўванню на-
тых байцоў перашкаджалі два
нямецкіх снайперы.

— Знішчыць! — загадаў кам-
бат.

Владзімір вынаўз наперад і
выканаў загад. Гэта былі 155-ы
і 156-ы немцы, забітыя Востра-
вухам.

У барацьбе за свабоду і неза-
лежнасць савецкай Радзімы, у
барацьбе за родную Беларусь
Владзімір Востравух загінуў. Імя
яго назаўсёды занесена ў спісы
баявой сям'і яго палка. І кожны
раз, калі рота выстрайваецца для
правяркі, старшыня першым вы-
клікае:

— Сержант Востравух?

Правафланговы, ва ўрачыстай
цішыні замёрскага строю, адказ-
вае:

— Сержант Востравух гераіч-
на загінуў ў баю ва славу на-
шай Радзімы!

Героі бяссмертны. Яны жывуць
разам з намі. Іх імёны натхняюць
нас у вялікай бітве з нямецкімі
ізвергамі.

Т. СЯМЕНАУ.

ДЗЕЮЧАЯ АРМІЯ.

Бомсамолка Г. Ф. Арцёменна —
дзячка беларускага народа. Да
вайны яна працавала ў Сураж-
скім раёне. З першых дзён вай-
ны пайшла на фронт. Звыш 200
параненых яна вынесла з поля
бою. Урад узнагародзіў яе медал-
лю «За адвагу».

На здымку: Старшыня мед-
службы Г. Ф. Арцёменна даглядае
параненага воіна.

Фото Н. Максімава.

КЛОПАТЫ АБ СЕМ'ЯХ ФРАНТАВІКОЎ

Месіслаўскі аддзел дзяржаў-
нага забеспячэння за апошнія
два месяцы выдаў данамогу
сем'ям ваеннаслужачых на суму
144.457 рублёў. Апрача таго 34
сем'і атрымалі бялізну, абутак,
вопратку. Пяці сем'ям франтаві-
коў завезена паліва.

Райсабаз выплаціў інвалідам
26.357 рублёў пенсіі. Накірава-
ны на работу 45 інвалідаў Ай-
чынай вайны. Яны працуюць
брыгадзірамі, старшынёй калга-
саў.

з рубяжа і невялікімі групамі,
кідаючы зброю, пачаў адступіць.

Гэта-жа быў узятый і вялікі
вузел супраціўлення праціўніка
— вёска Орлавец і навакольныя
насяленыя пункты. У распара-
джэнні немцаў тут былі вышыні,
яры, рачулікі, якія прыкрывалі
абарону з усходу. Але нашы час-
ці, маневруючы, паставілі нямец-
кі гарнізон пад пагрозу акружэн-
ня і авалодалі вузлом супраціў-
лення.

Асабліва ў цяжкае становішча
папалі акружаныя нямецка-фа-
шысцкай войскай паста тата, як
часці Чырвонай Арміі авалодалі
раённым цэнтрам Гарадзішча. Ад-
ступаючы, праціўнік пачаў спы-
ваць сваю тэхніку, асабліва аў-
тамашыны і артылерыю на даро-
гі, на якіх і без таго было цяж-
ка прайсці. У гэты час, кары-
стаючыся некалькімі гадзінамі
яснага надвор'я, савецкія лётчы-
кі нанеслі рэд штурмавых і бам-
бардыровачных удараў па скап-
леннях баявой тэхнікі праціўніка.
Вынікі зусім добрыя: адных толь-
кі аўтамашын разбіта звыш 150.

Кальцо паводу ворага ўсё
спіскаецца і спіскаецца.

А. МАЛІШАУ.

БАЯВЫЯ СПРАВЫ БЕЛАРУСКИХ ПАРТЫЗАН

Беларускія партызанскія атра-
ды з 18 па 21 студзеня пусцілі
пад адкос 19 чыгуначных эша-
лонаў праціўніка. Разбіта 14 па-
равозаў і 160 вагонаў і платформ
аў. За гэты-ж час савецкія па-
трыётны агнём з супроцьтанкавых
ружжаў вывелі са строю 13 ня-
мецкіх паравозаў, узарвалі 3 чы-
гуначныя масты, 80 мастоў на
грунтавых дарогах і знішчылі
больш 100 аўтамашын праціў-
ніка.

Група беларускіх партызан
зрабіла палёт на нямецкі аэра-
дром. На аэрадроме ўзарваны два
бамбардыроўшчыкі, склад з бен-
зінам і знішчана 29 нямецкіх
лётчыкаў і 96 гітлераўцаў з са-
ставу аэрадромнай службы.

***

Партызаны брыгады Героя Со-
ветскага Саюза тав. Л. за чаты-
ры дні актыўных баявых дзея-
няў падарвалі і падбілі 9 нямец-
кіх танкаў, адну бронемашину,
10 аўтамашын, 4 трактары, адну
гармату; спалілі 116 тон бензіна,
6 рэчавых складаў, 4 харчовыя
і 3 склады з боепрыпасамі.

У гэтых аперацыях партыза-
намі забіта 58 і паранена 88 гіт-
лераўцаў. Узяты 23 палонныя.

Партызаны захапілі 2 мінамё-
ты, 11 кулямётаў, 1 аўтамашы-
ну, 5 тысяч патронаў, 8 скрынь
снарадаў.

ВІЦЕБСКАЯ ОБЛАСЦЬ.

У студзені месяцы нямецка-
фашысцкія акупанты зрабілі не-
калькі вылазак са сваіх гарнізо-
наў у мэтах рабавання мірнага
насялення. Партызаны атрада
імені Калініна паспяхова адбілі
ўсе гэтыя спробы ворага. У боях
і з засад знішчана 40 і паранена
54 гітлераўцы.

МІНСКАЯ ОБЛАСЦЬ.

***

За мінулы месяц партызаны
брыгады Героя Советскага Саюза
тав. П. падарвалі 5 сярэдніх тан-
каў і 2 танкеткі, 4 бронемашы-
ны, 24 грузавых і 2 легкавыя
аўтамашыны. Партызанамі зні-
шчаны 2 масты, 2 кулямётныя
тачанкі і адна 122 мм гармата.
Забіта 381 і паранена 236 ня-
мецкіх салдат і афіцэраў.

ПАЛЕСКАЯ ОБЛАСЦЬ.

***

Актыўна дзейнічалі ў студзені
месяцы партызаны брыгады тав.
Г. З засад і ў адкрытых боях
яны знішчылі 502 і паранілі 44
немцаў. На партызанскіх мінах
падарваліся 5 эшалонаў ворага.
У выніку крушэнняў разбіты
і пашкоджаны 7 паравозаў і 34
вагоны з баявой тэхнікай і жы-
вой сілай ворага. Партызаны зні-
шчылі 7 мастоў і 16 кілометраў
тэлеграфна-тэлефоннай сувязі.

МІНСКАЯ ОБЛАСЦЬ.

Міжнародная ІНФАРМАЦЫЯ Становішча ў Балгарыі

СТАМБУЛ, 12 лютага. (ТАСС).
Па вестках, якія паступаюць з
Балгарыі, у Сафіі, як і ў другіх
пунктах краіны, дзе праводзіцца
эвакуацыя або рассяленне эвакуі-
раваных, вельмі дэзарганізавана
адміністрацыйнае і гаспадарчае
жыццё. Пасля бамбардыроўкі Са-
фіі многія прадпрыемствы, дзяр-
жаўныя і абшчыныны ўстановы
да гэтага часу не працуюць.
Улады праводзяць масавае зваль-
ненне асоб, якія пакінулі пра-
цу або вярнуліся пазней устаноў-
леных тэрмінаў.

Міністр унутраных спраў Хры-
стаў зваліў вялікую колькасць
адказных чыноўнікаў міністэр-
ства і дырэктый аховы здароўя,

сярод іх інспектар міністэрства
ўнутраных спраў Кайчаў, які па-
сля бамбардыроўкі Сафіі 10 сту-
дзеня ўцёк у правінцыю і на
працягу тыдня не паказваўся ў
міністэрства.

Зволена многа муніцыпальных
чыноўнікаў, работнікаў пошты і
тэлеграфа, супрацоўнікаў сталіч-
ных газет і журналаў. Рабочыя
пад пагрозай звальнення папярэ-
джаны, што яны абавязаны з'яў-
ляцца на работу самае позняе
праз дзве гадзіны пасля закан-
чэння паветранай трывогі.

Многія вуліцы да гэтага часу
не ачышчаны ад абломкаў разбу-
раных будынкаў. Горад амаль
бізюльны. Вадаправод адноўлены
толькі часткова.

ВАЕННЫЯ ДЗЕЯННІ ў ІТАЛІІ

ЛОНДАН, 12 лютага. (ТАСС).
Галоўная стаўка войск саюзнікаў
у Італіі паведамляе, што ў раёне
Анцыо ваенныя караблі саюзні-
каў зноў аказалі артылерыйскім
агнём падтрымку левому флангу
сушапутных войск. На абодвух

пунктах амерыканскай 5-й арміі
працягваліся жорсткія баі. Часці
саюзнікаў некалькі прасунуліся
на галоўным фронце ў раёне Ка-
сіно і адбілі контратаку праціў-
ніка на прадмостным умацаванні
Анцыо.

Забарона польскай прафашысцкай газеты „Вядамасці польскі“

ЛОНДАН, 12 лютага. (ТАСС).
Як перадае агенцтва Рэйтар, ан-
глійскае міністэрства інфармацыі
забараніла выхад у свет поль-
скай штотыднёвай газеты „Вяда-
масці польскі“, якая выдавалася
у Лондане.

Рэдактару газеты афіцыйна за-
яўлена, што яму неаднаразова

рабіліся папярэджанні супроць
змяшчэння артыкулаў, разліча-
ных на стварэнне рознагалоссяў
сярод аб'яднаных нацый, аднак
гэтыя папярэджанні аказаліся
без вынікаў.

РЕДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ.

Баі на знішчэнне акружаных нямецкіх дывізіяў

ДЗЕЮЧАЯ АРМІЯ. (Спецкор
ТАСС). Трэба валодаць велізарнай
фізічнай выносливасцю, тэхнічнай
падрыхтоўкай, упорствам, воляй
і ўменнем прыстасоўвацца да
дзеянняў у любой абстаноўцы,
каб паспяхова вырашаць такія
складаныя баявыя задачы, якія
рашаюць цяпер савецкія воіны.

Узорам бліскучага воінскага
майстэрства з'яўляецца акру-
жэнне войскамі 1-га і 2-га Укра-
інскіх франтоў дзесяці нямецкіх
дывізіяў на поўнач ад гарадоў
Звенігародка і Шпола і баі па
знішчэнню гэтай вялікай групі-
роўкі праціўніка, якія адбываюць-
ца ў надзвычай цяжкай абста-
ноўцы.

Працягваючы з усіх бакоў
цісненне немцаў, савецкія войскі
ўсё вузей сціскаюць кальцо
акружэння, з бакамі прасоўваюцца
наперад, наносячы ворагу сур'ёз-
ныя страты ў жывой сіле і тэх-
ніцы.

У баявых парадках пяхоты
ідуць мінамётчыкі і артылеры-
сты. Ім часта прыходзіцца на са-
бе цягнуць гарматы, мінамёты, і
ўсё-такі байцы імкнуцца напе-
рад, не прызнаючы ніякіх пера-
шкод.

Гітлераўцы па-ранейшаму су-

праціўляюцца з адчаем асуджа-
ных. На асобных участках вораг
кідаеца ў контратакі, пускаячы
наперадзе аўтаматчыкаў.

Нягледзячы на тое, што ўмовы
падвор'я вельмі ўскладняюць ма-
неўр, часці Чырвонай Арміі пры-
мяняюць іменна манеўр-
ную тактыку. Вось як, напры-
клад, развіваўся бой за важны
апорны пункт немцаў на паўднё-
вым участку «катла» — сяло Кса-
вераўка. Раскіданае па вяршынях
і схілах вышынь, сяло ўяўляла
собою даволі выгодную для абаро-
ны пазіцыю. Вораг, выкарыстоў-
ваючы ўмовы мясцовасці, пра-
стрэляваў падступы да сяла міна-
мётным і ружэйна-кулямётным
агнём. Некалькі разоў немцы
прадпрымалі контратакі. Але на-
шы рухомыя групы здолелі выйс-
ці на чыгунку, якая праходзіць
недалёка ад Ксавераўкі, і выбіць
праціўніка з пануючых вышынь.
У гэты час другія падраздзяленні
падыйшлі да Ксавераўкі з паўд-
нёвага ўсходу. Крок за крокам
прасоўваліся наперад нашы пяхо-
цінцы, сціскаючы влешчы вакол
нямецкіх пазіцый. Нарэшце, па
агульнаму сігналу пачалася ата-
ка. Як ні ўпору абараняўся
праціўнік, ён усё-ж быў выбіты